

LEONORA MILÀ

Carnaval

Op. 43

per a piano

Carnaval

1a edició: setembre 2013

© Leonora Milà

© DINSIC Publicacions Musicals, S.L.
Santa Anna. 10, E 3a - 08002 Barcelona

Coediten: DINSIC Publicacions Musicals, S.L. - Santa Anna, 10 E 3a - 08002
El Far Blau, S.L. - Mercè, 5 1r 2a - 08800 Vilanova i la Geltrú

Maquetació: DINSIC GRÀFIC

Imprès a: Service Point

Pau Casals, 161-163
08820 El Prat de Llobregat (Barcelona)

Dipòsit legal: B-14.4665-2013

ISMN: 979-0-69210-815-3

La reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol procediment, compresa la reprogramació i el tractament informàtic, i també la distribució d'exemplars mitjançant lloguer i préstec, resten rigorosament prohibides sense l'autorització escrita de l'autor o entitat autoritzada, i estaran sotmeses a les sancions establertes per la llei.

Distribueix: DINSIC Distribucions Musicals, S.L.
Santa Anna, 10, E 3a - 08002 Barcelona
Tel. 00 34-93.318.06.05 - Fax 00 34-93.412.05.01
e-mail: dinsic@dinsic.com
www.dinsic.com - www.dinsic.es - www.dinsic.cat

Índex

Presentació	5
I - Comença la festa	9
II - Sa Majestat el Rei Carnestoltes.....	12
III - La comparsa	13
IV - L'arlequí	15
V - L'arribada dels cosacs.....	16
VI - Sense títol	19
VII - Pierrot	20
VIII - La fada	23
IX - Malenconia	24
X - Coquette	25
XI - El vals.....	26
XII - La dansa dels ocells	29
XIII - El ball de les nines	31
XIV - La màscara.....	33
XV - Temps de sonata.....	35
XVI - Colombina	40
XVII - Les concubines.....	43
XVIII - L'agonia del Rei Carnestoltes.....	45
XIX - La mort del Rei Carnestoltes	46
XX - Finale.....	51

El Carnaval (Op. 43) de Leonora Milà (1942) és un joc de màscares. D'una banda, és un sentit homenatge de la pianista i compositora Leonora Milà a Robert Schumann, un dels seus compositors més admirats i celebrats. Milà és una gran coneixedora de l'obra de Schumann, com queda palès en les gravacions que ha fet al llarg de la seva carrera artística d'algunes de les peces per a piano més representatives del compositor alemany (el mateix *Carnaval*, la *Sonata en sol menor*, els *Estudis simfònics*, *Escenes d'infants*...). A més, el *Carnaval* forma part del repertori concertístic habitual en les gires que la pianista catalana fa habitualment per Europa, Àsia i Estats Units a la dècada dels 80 del segle passat. Per això, en una època de gran activitat com a concertista i compositora, i especialment prolífica pel que fa a la composició d'obres per a piano, Leonora Milà escriu el seu propi *Carnaval*. I aquí entra de nou en joc el joc de màscares, perquè el *Carnaval* de Milà no només és un homenatge a Schumann, sinó també un viatge interior i d'estima a la seva ciutat. El seu *Carnaval* es basa en personatges i ingredients de la festa, agafant com a punt de referència el Carnaval de Vilanova i la Geltrú, la ciutat on Leonora Milà ha nascut i residit tota la vida. Vilanova i la Geltrú és una de les poques ciutats catalanes que té en el Carnaval el punt àlgid del seu calendari festiu (ha estat declarat Festa d'Interès Nacional per la Generalitat de Catalunya). El Carnaval vilanoví és hereu de la tradició dels indianos, joves vilatans sense feina ni recursos econòmics que a final del S. XIX marxen a Cuba (llavors encara colònia espanyola) amb l'objectiu de provar sort i fortuna. Alguns -pocs- d'aquests indianos tornen enriquits i organitzen sumptuoses festes en cases senyorials que ells mateixos fan construir. Els indianos importen els balls de mantons de Cuba així com l'arquitectura dels luxosos palaus de l'Havana. Aquesta herència encara es manté a Vilanova (ciutat també coneguda com l'Havana xica per les seves similituds amb la capital cubana) i és molt visible en l'arquitectura dels edificis, la gastronomia i -i sobretot- en el Carnaval.

Sí, el Carnaval vilanoví, gràcies a aquests orígens antillans, és una festa que s'allunya dels estereotips; aquesta és una festa clàssica, senyorial, de mantons per a les dones i americanes per als homes, una festa romàntica, de danses i música, de balls privats celebrats a les entitats, de gastronomia, d'ironia i de refinament, de dolces batalles de caramels, de màscares i teatre. És en aquest context, i amb la festa recuperada després de 40 anys de dictadura franquista, que Leonora Milà basteix una obra pianística descomunal prenent com a referència el Carnaval de la seva ciutat i que remet, en el seu origen, a Robert Schumann. De nou, el joc de màscares.

L'estructura de l'obra es basa en el calendari carnavalesc vilanoví; Sa Majestat Carnestoltes (rei del Carnaval) arriba per portar-nos la festa i la disbauxa; al número XVIII, en canvi, es produeix l'agonia del rei i, posteriorment, la seva mort (dimecres de cendra). Pel mig, es mostren els principals actes i personatges del Carnaval (la comparsa, l'arlequí, pierrot, les concubines...) barrejats amb aspectes personals de la compositora -el viatge interior abans mencionat- que remeten a la seva infantesa (El ball de les nines, Malenconia) o bé es manifesten en forma de cançó popular (en record al seu pare) o com un homenatge als seus compositors preferits (el mateix Schumann, i Brahms, l'ombra del qual s'intueix en els darrers números de l'obra).

El *Carnaval* és una de les grans obres de Leonora Milà. Ella mateixa va estrenar-la, amb notable èxit, en una gira pels Estats Units l'any 1985, pocs mesos després d'haver estat escrita.

Bernat Deltell
Periodista, productor i filòleg
www.leonoramila.com

El Carnaval (Op. 43) de Leonora Milà (1942) es un juego de máscaras. Por un lado, es un sentido homenaje de la pianista y compositora Leonora Milà a Robert Schumann, uno de sus compositores más admirados y celebrados. Milà es una gran conocedora de la obra de Schumann, como queda patente en las grabaciones que ha hecho a lo largo de su carrera artística de algunas de las piezas para piano más representativas del compositor alemán (el mismo *Carnaval*, la *Sonata en sol menor*, los *Estudios sinfónicos*, *Escenas de niños...*). Asimismo, el *Carnaval* forma parte del repertorio concertístico habitual en las giras que la pianista catalana ofrece habitualmente por Europa, Asia y Estados Unidos en la década de los años 80 del siglo pasado. Por eso, en una época de gran actividad como concertista y compositora, y especialmente prolífica en la composición de obras para piano, Leonora Milà escribe su propio *Carnaval*. Y aquí entra de nuevo en escena el juego de máscaras, porque el *Carnaval* de Milà no es solo un homenaje a Schumann, sino también un viaje interior y de estima a su ciudad. Su *Carnaval* se basa en personajes e ingredientes de la fiesta, tomando como punto de referencia el Carnaval de Vilanova i la Geltrú, la ciudad en la que Leonora Milà ha nacido y vivido toda la vida. Vilanova i la Geltrú es una de las pocas ciudades catalanas que tiene en el Carnaval el punto álgido de su calendario festivo (ha sido declarado Fiesta de Interés Nacional por la Generalitat de Catalunya). El Carnaval villanovés es heredero de la tradición de los indianos, jóvenes del pueblo sin trabajo ni recursos económicos que a finales del s. XIX van a Cuba (entonces aún colonia española) para probar suerte y hacer fortuna. Algunos —pocos— de estos indianos vuelven enriquecidos y organizan suntuosas fiestas en casas señoriales que ellos mismos se hacen construir. Los indianos importan los bailes de mantones de Cuba y la arquitectura de los lujosos palacios de La Habana. Esta herencia aún se mantiene en Vilanova (ciudad también conocida como La Habana chica por sus similitudes con la capital cubana) y es muy visible en la arquitectura de los edificios, la gastronomía y, sobre todo, en el Carnaval.

Sí, el Carnaval de Vilanova, gracias a estos orígenes antillanos, es una fiesta que se aleja de los estereotipos; es una fiesta clásica, señorial, de mantones para las mujeres y americanas para los hombres, una fiesta romántica, de danzas y música, de bailes privados celebrados en las entidades, de gastronomía, de ironía y de refinamiento, de dulces batallas de caramelos, de máscaras y de teatro. Es en este contexto, y con la fiesta recuperada después de 40 años de dictadura franquista, en el que Leonora Milà construye una obra pianística descomunal tomando como referencia el Carnaval de su ciudad y que remite, en su origen, a Robert Schumann. De nuevo, el juego de máscaras.

La estructura de la obra se basa en el calendario carnavalesco de Vilanova; Su Majestad Carnestoltes (rey del Carnaval) llega para traernos la fiesta y el desenfreno; en el número XVIII, en cambio, se produce la agonía del rey y, posteriormente, su muerte (miércoles de Ceniza). Entre medio, se muestran los principales actos y personajes del Carnaval (La comparsa, El arlequín, Pierrot, Las concubinas...) mezclados con aspectos personales de la compositora —el viaje interior antes mencionado— que remiten a su infancia (El baile de las muñecas, Melancolía), o bien se manifiestan en forma de canción popular (en recuerdo a su padre) o como un homenaje a sus compositores preferidos (el propio Schumann y Brahms, la sombra de los cuales se intuye en los últimos números de la obra).

El *Carnaval* es una de las grandes obras de Leonora Milà. Ella misma la estrena, con notable éxito, en una gira por los Estados Unidos el año 1985, pocos meses después de haberla escrito.

Bernat Deltell
Periodista, productor y filólogo
www.leonoramila.com

Carnaval (Op. 43) by Leonora Milà (1942) is a game of masks. On one hand, it is pianist and composer Leonora Milà's heartfelt tribute to Robert Schumann, one of the composers she most admires and exalts. Milà is a grand connoisseur of Schumann's catalogue, as exemplified by the numerous recordings throughout her artistic career of some of the German composer's most quintessential piano works (*Carnaval*, *Sonata in G minor*, the *Symphonic Studies*, *Scenes from Childhood...*). What's more, *Carnaval* formed part of the Catalan pianist's habitual concert repertoire during her frequent tours across Europe, Asia and the United States in the 1980s. Thus, it was during a particularly intense period of performance and composition, especially prolific in terms of composing piano works, that Leonora Milà wrote her own *Carnaval*. And here the game of masks returns to the fray, because Milà's *Carnaval* is not just a tribute to Schumann, but also a reverential journey through the inner workings of her own town. Her *Carnaval* is based on the festival's characters and ingredients and uses the Carnival from Vilanova i la Geltrú, the town where Leonora Milà was born and has lived her entire life, as a reference point. Vilanova i la Geltrú is one of the few Catalan towns to have turned Carnival into the focal point of its festive calendar (the Catalan Regional Government has declared it a Festival of National Interest). Vilanova's Carnival is a throwback to the American émigré tradition. In the late 19th century, young, unemployed Vilanovians with meagre economic resources emigrated to Cuba (then a Spanish colony) to try their luck and seek their fortune. Some -few- émigrés returned with riches and organised sumptuous fests in manor houses they themselves had built. The American émigrés imported the shawl dances from Cuba, along with the architecture typical of Havana's luxurious abodes. This inheritance remains alive in Vilanova (a town also known as little Havana through its resemblance to the Cuban capital) and is most patent in the architecture of the buildings, the cuisine and, especially, in Carnival.

Yes, Vilanova's Carnival, thanks to its Antillean ancestry, is a festival which shies from stereotypes. It is a classic celebration, stately, with shawls for the women and jackets for the men; a romantic festival, replete with dance and music, private balls held inside the institutions, with cuisine, irony and refinement, sugary candy battles, masks and theatre. It is within this context, having recovered the celebration following 40 years of Francoist dictatorship, that Leonora Milà penned a tremendous piano work based on her own town's Carnival and which hearkens, in its roots, back to Robert Schumann. Again, the game of masks.

The work's structure is based on Vilanova's Carnival calendar. His Majesty King Carnestoltes (King of the Carnival) arrives to usher in the celebration and debauchery. In turn, number 18 introduces the agony of the King and, subsequently, his death (Ash Wednesday). In between we find Carnival's main events and characters (the krewe, harlequin, pierrot, concubines...) blended with personal details -the aforementioned inner journey- that elicit the composer's childhood (The Dance of the Girls, Melancholia) or manifest themselves as a folk song (in memory of her father) or as a tribute to her favourite composers (Schumann himself, and Brahms, whose shadow looms over the work's final pieces).

Carnaval is one of Leonora Milà's great works. She premiered it, to substantial acclaim, during her US tour in 1985, just a few months after having written it.

Bernat Deltell
Journalist, producer and philologist
www.leonoramila.com

Carnaval op. 43

Leonora Milà

I - Comença la festa

Allegro $\text{d} = 92$

Piano

Fotocopiar les partitures sense l'autorització de l'editor és il·legal

VII - Pierrot

Animato $\text{♩} = 76$

The musical score consists of five staves of music for two voices. The top two staves are in treble clef, and the bottom three are in bass clef. The key signature changes throughout the piece, indicated by various sharps and flats. The time signature is mostly 3/4. Performance instructions include dynamic markings like > (slur), v (vibrato), and f (forte), and articulation marks like '3' and '1'. The score is divided into measures by vertical bar lines.

XII - La dansa dels ocells

The musical score consists of five staves of music, each with a different key signature and time signature. The first staff starts in G major (3/8), followed by a dynamic marking *mp*. The second staff begins in A major (3/8). The third staff starts in E major (3/8). The fourth staff begins in D major (3/8). The fifth staff starts in C major (3/8). Various dynamics and markings are present throughout the score, including *f*, *m.d.*, *dim.*, *p*, and performance instructions like '3' and '5'. Measure numbers 5, 6, and 7 are indicated at the beginning of the fourth staff.

XIV - La màscara

Grazioso $\text{♩} = 120$

The musical score consists of four staves of music for piano, arranged in two systems. The first system starts with a dynamic of *f* and includes markings *v*, *p*, and *p*. The second system starts with a dynamic of *f*, followed by *mf*, *3*, *3*, *tr..*, and *3*. The music includes various note heads, rests, and slurs. The piano keys are indicated by black and white dots on the staves.

XVII - Les concubines

Leggero

Leggero

Fotocopiar les partitures sense l'autorització de l'editor és il·legal

1

2

rit.

p (a tempo)

f 2

3

5 m.d.

v

(a tempo)